

Notulen van de vergadering van de Ondersteuningsplanraad VO/VSO Midden-Holland & Rijnstreek 18 mei 2020, via Zoom

Aanwezig:

Namens de OR en (G)MR'en van de scholen:
Max de Groot (Coornhert Gymnasium, voorzitter)
Erica Jaspers (Schoonhovens College)
Karin de Jong (De Ark)
Bas Uijterlinde (Scope Scholengroep)
Joost Vreuls (ondersteuning/advies OPR)
Brenda Walter (Schoonhovens College)

Namens het samenwerkingsverband (SWV):

Barend Verkerk

Afwezig:

Alexander Anneveld (De Goudse Waarden)
Helma van Puijenbroek (Carmel College Gouda)
Rianne van den Bosch
Sjouke Hoogma (Wellant College)

Notulist: Wim Nijenhuis

01. Opening en vaststelling agenda

Max opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

02. Ingekomen stukken

2a Veldtraject Passend onderwijs en Terugkoppeling

Joost stelt vast dat het hier gaat om een verslag van de uitkomsten van de discussie. Hij wijst op de agenda voor het vervolg en merkt op dat de Kamerbehandeling na de zomer zal plaatsvinden. Karin wijst op de vragen die Erica heeft ingebracht. Erica licht toe dat eind april een bijeenkomst is geweest over het starten van een nieuw veldtraject, ze heeft daarna niets meer vernomen. Het was goed dat alle stakeholders gehoord werden. Men is op de goede weg in het passend onderwijs, het is niet verstandig nu veel te veranderen. Joost voegt toe dat de reactie van de minister zal moeten worden afgewacht.

2b Mailwisseling langer naar school

2c Pers en politiek

2d Brief benoeming externe voorzitter

2e Nieuwsbrief VOO

2f Jaarverslag CTA

Joost vraagt hoe het staat met het aangekondigde evaluatieonderzoek in de periode 2019-2020. Barend licht toe dat er intern wel over wordt gesproken, maar dat het nog niet is gestart. Dat heeft deels te maken met wat er in de regio gebeurt. In Midden-Holland gaat men samen met de

gemeenten starten met een traject 'Integraal arrangeren'. Inzet is om meer vanaf de werkvloer dat wat nodig is te organiseren. Er zijn veel ontwikkelingen in de samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs en ook die zijn in de commissie 'on hold' gezet. In de wet wordt niet gesproken over een commissie. Ten aanzien van praktijkonderwijs en speciaal onderwijs geeft de wet aan dat het bestuur van het samenwerkingsverband twee adviezen moet inwinnen van onafhankelijk deskundigen (een orthopedagoog en iemand die kennis heeft van de problematiek). Een mogelijkheid is dus om de commissie af te schaffen en twee onafhankelijk deskundigen aan te wijzen. Men zou graag zien dat de jeugdhulp in de wetgeving ook wordt genoemd als 'deskundige' en dat jeugdhulp het tweede onafhankelijke advies levert. Zo ver is men nog niet, het vereist capaciteit van de lokale overheid, de sociale teams moeten worden gefaciliteerd.

2g Aanbiedingsbriefstatuten per 1 jan 2020

2h Statuten SWV VO/VSO per 1 januari 2020

2i SWV VO MHR jaarverslag thuiszitters

Erica constateert enige vooruitgang, zoals een daling van het aantal thuiszitters. Het verzuim wordt eerder opgepakt en er is meer maatwerk en gespecialiseerde jeugdhulp voor thuiszitters. Ook preventief wordt er meer gedaan. Negatief is dat er nog steeds meer leerlingen naar het VSO gaan. Ten aanzien van de vooruitgang merkt Brenda op dat dit bij sommige gemeenten misschien zo is, maar de verschillen tussen gemeenten zijn nog te groot, dat werkt niet. Barend merkt op dat er geen landelijke definitie voor 'thuiszitter' is. Landelijk wordt gesproken over een aantal tussen 4500 en 5000 thuiszitters, maar ouderverenigingen noemen een aantal van bijna 15.000. Het verschil zit 'm in de definitie. Bij de 5000 thuiszitters gaat om kinderen die ingeschreven zijn op een onderwijsinstelling en thuiszitten. In de 15.000 zijn 10.000 kinderen opgenomen die een ontheffing hebben en niet langer onder de leerplichtwet vallen – en daar hoeft het onderwijs verder niets mee te doen. Inzet van landelijk beleid is om het aantal ontheffingen terug te brengen. In de regio van dit samenwerkingsverband, Hollands-Midden, worden thuiszitters en risicoleerlingen onderscheiden. Een thuiszitter staat ingeschreven op een school maar volgt geen onderwijs en heeft ook geen vervangend adequaat aanbod, zoals dagbesteding. Bij risicoleerlingen is er wel nog een (klein) stukje onderwijs, in combinatie met jeugdhulp. Het is bedoeling dat het kind volledig naar school gaat, maar dat is niet altijd haalbaar. De wetgever heeft het voornemen om het onderscheid tussen geoorloofd en ongeoorloofd thuiszitten schrappen. Er zijn inderdaad verschillen tussen gemeenten, dat komt bijvoorbeeld door het al dan niet actief handhaven van de leerplicht. Gouda en Krimpenerwaard handhaven goed, maar bijvoorbeeld in Bodegraven, Reeuwijk en Molenlanden ligt dat anders. De indruk is het probleem van thuiszitten bij een aantal gemeenten goed wordt opgepakt, met steeds meer mogelijkheden om kinderen weg te krijgen uit de groep van thuiszitters.

Erica wijst op pagina 14, waar staat dat een aantal leerlingen het advies heeft gekregen om naar het VSO te gaan, maar dat zowel leerlingen als ouders dat niet wilden opvolgen, waarna leerlingen thuis kwamen te zitten, om vervolgens in september weer naar het reguliere voortgezet onderwijs te gaan. Klopt de conclusie dat leerlingen te snel naar het VSO worden gestuurd? Barend wil niet zeggen dat het te snel gebeurt, het is wel een aspect dat aandacht verdient. Brenda voegt toe dat ouders soms ook gaan shoppen. En wanneer een school niet goed doorvraagt of de geschiedenis niet goed bekijkt, kan het zijn dat zo'n leerling gewoon verdergaat in het reguliere onderwijs. De leerling is daar uiteindelijk niet bij gebaat. Naar haar mening worden VSO-indicaties niet te makkelijk afgegeven. Barend voegt toe dat bij de overdracht niet altijd duidelijk wordt aangegeven wat een kind nodig heeft. Dat hangt samen met beperkingen die voortvloeien uit de privacywetgeving: ouders moeten bij een school aangeven wat er nodig is aan ondersteuning en wanneer ouders dat niet doen, gaan scholen soms toch overstag. Hij benadrukt dat het gaat om een beperkt aantal leerlingen, een handjevol.

De OPR neemt kennis van de ingekomen stukken.

03. Conceptnotulen van de vergadering van 28 oktober 2019

naar aanleiding van:

- Joost merkt naar aanleiding van het verslag op dat er bij de punten 4 en 6 nog wat open eindjes zijn. Het gaat bijvoorbeeld om de gesprekken met schoolbesturen over de stijging bij het speciaal onderwijs (agendapunt 4). Karin wijst op de vakbekwaamheid, feitelijk gaat het daar om een inhoudelijk actiepunt. Voorgesteld wordt om die in het vervolg ook expliciet als actiepunten of aandachtspunten te noteren zodat ze in het verdere proces niet worden vergeten.
- Pagina 5, bezetting Loods 5: Erica vraagt of er inmiddels meer kinderen naar Loods 5 gaan. Barend licht toe dat Loods 5 in overleg met de betreffende scholen en gemeenten is gestopt. Er wordt nu overlegd om samen met het praktijkonderwijs leerwerktrajecten op te starten. Vanwege het coronavirus is er enige vertraging ontstaan.

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

04. Begroting 2020

Brenda vraagt of het samenwerkingsverband ook met scholen in gesprek gaat over de wijze waarop deze bezuiniging kan worden gerealiseerd. Barend geeft aan dat de scholen daar zelf over gaan. Brenda wijst op de mogelijkheid om bijvoorbeeld het LWOO-traject in te korten van vier naar drie of twee jaar, of minder intensief te maken. Barend wijst op de discussie van anderhalf jaar geleden over opting-out (LWOO niet meer volgens indicatie). Er is toen ook gesproken over de mogelijkheid om het budget bijvoorbeeld naar rato van leerlingen te verdelen. Dat voorstel is niet overgenomen, vooralsnog blijven de bedragen gehandhaafd. Wat hij vanuit het samenwerkingsverband bijvoorbeeld kan aangeven is dat wanneer er niets verandert, het bedrag dat nu nog naar de scholen gaat (1,6 miljoen euro), komt te vervallen. Dat is onwenselijk, maar het zou wel het tekort oplossen.

Erica ziet dat de begroting al is vastgesteld door de algemene vergadering. Is deze begroting realistisch voor de komende vier jaar? Barend stelt dat wanneer de prognose voor de leerlingaantallen uitkomt, de tekorten voor ongeveer vier jaar kunnen worden gedekt. Na die vier jaar moet de situatie wel zijn veranderd: blijft het tekort doorlopen, dan zal dat het budget raken dat nu naar scholen gaat. Gevraagd naar de vermindering van de afdracht, licht hij toe dat wanneer er minder leerlingen in de regio zijn, er ook minder leerlingen naar het speciaal onderwijs gaan. Dat is een veronderstelling: blijft het aantal stijgen, dan wordt het tekort ook groter. Tot nu toe stijgt het aantal VSO-leerlingen, men is nog niet in staat gebleken dat die stijging om te buigen. Dan gaat het vooral om het speciaal onderwijs cluster 4 (psychiatrische en gedragsproblemen).

Max vraagt ten aanzien van de meerjarenbegroting of het samenwerkingsverband niet ook de plicht heeft om een bepaalde marge te houden. Barend bevestigt dit: het landelijke advies van de inspectie is om een reserve van 5% aan te houden als weerstandsvermogen. Voor dit samenwerkingsverband komt dat neer op 750.000 euro. Ook voor 2024 wordt gerekend met een weerstandsvermogen van 750.000 euro. Zit het tegen, dan zijn er maatregelen nodig, zoals het ontslaan van een personeelslid of het snijden in de schoolgebonden middelen.

Joost merkt op dat tegelijk wordt gesproken over versterking van de basisondersteuning. Daar is ook een plan van aanpak voor gemaakt, maar wanneer er bezuinigd moet worden, vreest hij voor de uitvoering. Barend benadrukt dat het hier niet gaat om bezuinigen, het gaat erom dat geld een andere bestemming krijgt: wanneer reguliere scholen niet in staat zijn om hun taken beter uit te voeren, gaat het geld naar het speciaal onderwijs. Joost beseft dat het totaalbedrag gelijk blijft, maar dat er dan wel minder geld naar het regulier onderwijs gaat. Wanneer dat zo is en tegelijk de basisondersteuning moet worden versterkt, lijkt hem dat wel een puzzel. Brenda merkt op dat verbeteringen niet enkel afhankelijk zijn van geld: die kan ook schuilen in een andere manier van werken. Barend geeft aan de zorg van Joost wel te delen, tegelijk hadden de scholen vijf jaar geleden, voor de invoering van het passend onderwijs, al de taak om de zorg op orde te hebben en dat moesten ze doen uit het bestaande budget. Extra middelen kwamen via de rugzakjes. In 2014 waren dat verhoudingsgewijs weinig leerlingen. Nu zijn de middelen toegekend aan de zorgstructuur en er tekent zich een behoorlijke stijging af van het aantal leerlingen dat voor die middelen in aanmerking komt. De basisondersteuning kent geen aanvullende middelen. Wanneer de middelen gericht worden ingezet voor de kinderen die het echt nodig hebben, dan kan men die ook makkelijker binnen boord houden. De stijgende trend moet wel worden gekeerd.

Joost wijst op de opting out. De begroting stelt dat het 'spannend wordt of het volume LWOO op zal lopen, de verwachting is dat dit niet het geval zal zijn.' Maar kan men daar wel op sturen? Barend merkt op dat de opting out pas per 1 januari 2020 effectief is geworden. Dat betekent dat de leerlingen die nu aangemeld worden, onder het nieuwe regime vallen: geen IQ-onderzoek, wel leerachterstanden. Het lijkt erop dat er geen forse stijging is, maar pas op 1 oktober is dat helemaal duidelijk. Mocht er wel sprake zijn van een stijging LWOO dan komt de vraag aan bod of het budget per kind niet moet worden verkleind. Dat zou een sturingsmechanisme kunnen zijn.

Max rondt daarop de discussie over het onderwerp af.

05. Herziene regeling LWOO en Pro 2020

Barend licht toe dat het beleid al is vastgesteld, het gaat hier om de integratie van twee oude notities, er zijn geen beleidswijzigingen ten opzichte van het oude beleid. Een kleine toevoeging betreft de discretionaire bevoegdheid om de toelating tot het praktijkonderwijs twee weken te kunnen vervroegen. De OPR wordt gevraagd hiermee in te stemmen.

Max wijst op paragraaf 1.3: 'Bij twijfelgevallen geldt het volgende: wordt het vmbo-advies gegeven door de basisschool, maar zijn er aanwijzingen dat praktijkonderwijs passender zou zijn voor de leerling dan geldt in principe het advies van de basisschool. Adviseert de basisschool praktijkonderwijs dan hoeft dit niet leidend te zijn.' Wat als de basisschool nu echt van mening is dat praktijkonderwijs passender is? Barend licht toe dat de wet aangeeft dat het advies van de basisschool leidend is als het gaat om het niveau. Maar alleen het samenwerkingsverband kan bepalen of een kind naar het praktijkonderwijs kan.

Max wijst op paragraaf 2.3, 'verlenging van de verblijfsduur', zit daar een limiet aan? Barend licht toe dat voor zover hij weet de verlenging een limiet van een jaar kent. Dat gaat buiten het samenwerkingsverband om.

Max wijst op paragraaf 3.2 waar staat dat in de algemene vergadering van 4 juni 2019 niet is ingestemd met een voorstel om de licenties LWOO los te laten. Wat was hiervoor de argumentatie? Barend licht toe dat in tegenstelling tot alle andere reglementen in het samenwerkingsverband waarbij meerderheidsbesluiten bepalend zijn, geldt voor opting out de

landelijke afspraak dat alle schoolbesturen met vmbo/LWOO in moesten stemmen. In dit samenwerkingsverband hebben drie schoolbesturen niet ingestemd (Groene Hart, Goudse Waarden en de Wellant Scholen). De argumentatie rustte op de verwachting dat de leerlingstromen zich zouden verleggen – er zouden in Alphen twee scholen komen die dan ook LWOO zouden kunnen aanbieden (Asram en Scala). Vooral de Wellant Scholen zagen dit als een bedreiging, met wel 50% zorgkinderen. Er was dus geen unaniem besluit en dat betekent dat LWOO alleen kan worden aangeboden door scholen met een LWOO-licentie, zoals ook al het geval was. De verwachting is dat de minister het in 2021 zal loslaten, waarmee het aan het samenwerkingsverband is om besluiten te nemen.

Max wijst op paragraaf 3.3 waar staat dat de algemene vergadering heeft goedgekeurd dat twee brede scholengemeenschappen zonder LWOO-licenties in uitzonderingssituaties LWOO-arrangementen kunnen aanbieden *zonder dat er een bovengrens is bepaald*. Hij vraagt een toelichting op dat laatste deel. Barend licht toe dat enerzijds het loslaten van de LWOO-licenties was afgewezen, maar dat anderzijds wel werd onderkend dat de locatie van het Asram in Nieuwkoop al jaren een grote populatie zorgkinderen heeft en dat het gerechtvaardigd was dat die leerlingen een LWOO-arrangement krijgen aangeboden. Daarop kwam de vraag naar voren welk aantal nog kon worden geaccepteerd als uitzonderingssituatie. De vergadering heeft toen besloten om vooralsnog geen bovengrens te bepalen. Dat besluit kan later nog worden gewijzigd.

Max concludeert dat er geen verdere vragen zijn en dat de OPR unaniem instemt met het voorstel.

06. Conceptvergaderingen 2020 en 2021

De OPR stemt in met de vergaderplanning. Op 12 oktober kan worden gesproken over de evaluatie van het passend onderwijs in de Tweede Kamer, op 16 november staan de criteria voor de begroting 2021 geagendeerd.

07. Informeren MR'en

De medezeggenschapsraden zijn geïnformeerd.

08. Rondvraag

Erica wijst op het verslag van de vorige OPR-vergadering waarin sprake was van een onderzoek dat de UvA zou doen naar de oorzaken van het hoge aantal leerlingen speciaal onderwijs in deze regio. Barend licht toe dat hij heeft gesproken met de betreffende onderzoekster. Er zijn geen plannen om specifiek in deze regio onderzoek te doen.

Karin meldt dat Alexander, wanneer zijn dochter dit jaar slaagt, afscheid zal nemen van de OPR. De vervolgbrief aan de medezeggenschapsraden moet nog worden verstuurd en met het vertrek van Alexander zal er ook opnieuw moeten worden geworven.

Bas wijst op de stukken die hij af en toe verstuurt naar de leden van de OPR. De OPR geeft desgevraagd aan dit op prijs te stellen, Bas zal de gewoonte voortzetten.

09. Sluiting

Max sluit de vergadering om 20.55 uur.

Actielijst 18 mei 2020

Onderwerp	Datum Vergadering	Actie	Wie	Datum gereed
Brief aan scholen	28-10-2019	Karin en Helma maken een brief waarin de uitslag van de verkiezingen wordt gemeld, maar ook dat er nog vacatures zijn.		
Besluitenlijst				
Verslag vergadering 28 oktober 2019	18 mei 2020	De OPR stelt de notulen van de vergadering van 28 oktober 2019 vast.		
Herziene regeling LWOO en Pro 2020	18 mei 2020	De OPR stemt unaniem in met de herziene regeling LWOO en Pro 2020.		
Vergaderplanning	18 mei 2020	De OPR stelt de vergaderplanning vast.		